

DET NASJONALE STATSADVOKATEMBETET

FOR BEKJEMPELSE AV ORGANISERT OG ANNEN ALVORLIG KRIMINALITET

Justis- og Beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
18/2987 ES SSA/bj

Vår referanse
2016/530-2 KRS

Dato
7. september 2018

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRINGER I STRAFFELOVEN MV. (OPPFØLGNING ETTER IKRAFTTREDELSEN AV STRAFFELOVEN)

Det vises til departementets høringsbrev av 28. mai 2018 med høringsfrist 10. september 2018.

Høringsnotatet gjelder forslag til endringer i blant annet straffeloven og straffeprosessloven etter at den nye loven har fått virke en tid. Det nasjonale statsadvokatembete (NAST) tiltrer i hovedsak de forslag til endringer som er foreslått og har noen kommentarer til de endringer som antas å få betydning for embetets virksomhetsområde. Noen av endringene har også alternative forslag, noe som også kort vil bli kommentert. Våre kommentarer vil følge samme systematikk som i høringsnotatet.

3. Forlenget foreldelsesfrist for enkelte lovbrudd

Høringsnotatet punkt 3.3.7 "Forslaget"

Forslagene til endring i straffeloven § 86 første ledd og annet ledd er to alternative forslag. Gjeldende foreldelsesfrist på 2 år i straffeloven § 86 første ledd bokstav a) for lovbrudd med en strafferamme på fengsel mellom seks måneder og ett år, er etter vår mening for kort. Det vises til departementets begrunnelse i høringsnotatet side 14. Vi tiltrer forslaget om endring av den generelle foreldelsesfristen som foreslått i ny § 86 første ledd bokstav a): Fristen for foreldelse av straffansvar er

- a) 2 år når den høyeste lovbestemte straffen er bot eller fengsel inntil 6 måneder.

Alternativet med en særskilt foreldelsesfrist for enkelte nærmere bestemte lovbrudd. En slik endring kan – som departementet påpeker – bidra til en mer fragmentarisk og kasuistisk regulering av foreldelsesreglene.

Forslaget om endringer i straffeloven § 87 første ledd, § 305 og § 374 som nærmere beskrevet på side 16 i høringsnotatet, støttes.

6. Adgangen til bruk av tvangsmidler ved mindre alvorlige lovbrudd

Postadresse:
Postboks 8163 Dep
0034 OSLO

Kontoradresse:
Brynsalléen 4
0667 OSLO

Telefon:
23 17 42 00
Mail :
Post.nasj.cmb@statsadvokatene.no

Telefax:
23 17 42 10

Kripos og Politidirektoratet har tidligere gitt uttrykk for at det burde være adgang til pågrepelse ved skjellig grunn til mistanke om mindre underslag, mindre heleri, mindre hvitvasking og mindre bedrageri (straffeloven §§ 326, 334, 339 og 377). Som departementet påpeker på side 28 i høringsnotatet. En slik adgang etter gjeldende straffelov forutsetter enten at strafferammen for disse lovbruddene økes til ett års fengsel, eller at straffeprosessloven § 171 annet ledd blir utvidet med henvisning til de nevnte straffebudene. NAST er enig med Kripos og Politidirektoratet at det burde være adgang til pågrepelse for ved skjellig grunn til mistanke om mindre underslag, mindre heleri, mindre hvitvasking og mindre bedrageri. Strafferammen bør settes til 1 års fengsel for disse forhold og samme strafferamme på inntil 1 års fengsel burde også gjelde for mindre tyveri straffeloven § 323. Tilføyelsen i straffeprosessloven § 171 annet ledd kan da gå ut.

Behovet for de angjeldende tvangsmidler er absolutt til stede etter NAST's mening. Mobile vinningskriminelle nettverks illegale aktiviteter kan tjene som eksempel: modus operandi for slike nettverk er ikke sjelden at de har flere aktører som opererer i en og samme forretning eller varehus. Aktørene kan være seg bevisst at de skal stjele varer under en viss beløpsgrense for å unngå pågrepelse og andre tvangsmidler. Hvis det er adgang til å benytte tvangsmidler for mindre underslag, - heleri, -hvitvasking, -bedrageri og mindre tyveri, vil det bli lettere å etablere en bevisskjede mot aktørene i nettverket. Det vil også kunne forhindre nye straffbare forhold fra aktørene i nettverket.

Om et forhold er et mindre tyveri (straffeloven § 323) med adgang til pågrepelse etter straffeprosessloven § 171 annet ledd, eller er et mindre heleri (straffeloven § 334), hvor det ikke i dag er adgang til å benytte tvangsmidler, er i praksis vanskelig å skille. Som regel påtreffes den mistenkte med antatt tyvegods, uten at det er mulig i en initialfase å knytte tyvegodsset til en konkret straffbar handling. Dokumentasjonen som kan spore varen til en konkret forretning, er som regel fjernet. Det er i slike tilfelle lettere å få vedkommende dømt for heleri.

Subsidiært tiltres forslagene i straffeloven som foreslått av departementet under punkt 6.3.6. NAST vil gå inn for en heving av strafferammer snarere enn en henvisning til de aktuelle straffebud i straffeprosessloven §§ 157, 158 og 160.

NAST tiltrer de øvrige forslag til endringer i straffeloven og straffeprosessloven som er foreslått av departementet og som omtales i kapittel 14 på side 47 flg.

Med hilsen

Kim Sundet
statsadvokat